

P. Hallinge
Gästgivare
Tjekkholms
Yngsjö 1930

Per Olof Hallinge
Bac. Paus. Thomae
Född 1899.

Karl XII:s bibliotek.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2990

Karl XII hade en bibliotek, som best.
av Nils Halling, och efter konungens död besatte
han sig i Ronås på ett lopp, som ända in i senare
tider efter honom kallats Hallinge-loppet. Han skall
vist vara en historisk personlighet. Han berättade
för Ronåsborne en del äventyr, som han hade varit
ute för under kriget. De flesta äro nu glömda, men
ett vet jag. Han var en gung uta och red ofta trappa
de så ett halft tjog terrasser. Han högg tunndalar
dem alltsammans, och de varo glada, att de drogo
undan med det och redo sin väg.

Massé-Ebb och hans svärföräldrar.

2990

I fjörr delen och mittan av 1800-talet
innehades Ryssja-gården i Ekbergsmåla av bonden Karl
Olsson. En dotter var gift på gården med Massé-Ebb
från Helsingemåla. Karl Olsson var borta på ellr vid
gården och hörde på undanskag. Förhållandet mellan
honom och svärsonen var ej det bästa. Det var en
torpare på gården, som hette Anders, som bodde på
dit torp, som nu är gård och äges av Raska-Jössen.
Torparen blev ejakt och var nära död, då Massé-Ebb
kom till honom och bad honom om en tjänst, vilket
Anders lovade och frågade så: "Varför består då denna
tjänst?" - "För att du lovas, att när du blir död,
mördas du kau, du ställer om, att min svärpar och

LUND'S UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2990

svärmar skräck följa dig efter." Om är tvång eller fri vilja, ellers av nödhet eller okunnighet lora de emellertid undan dessa och dog kort efter. Det dröjde inte heller långt, förrän både Karlsson och hans hustru avled.

2990

Tjivarne Lilja, Tjimmaman och Bröman

På 1850-talet grässrade i bl. a. Jäns
högs socken trevne tjivar, Lilja, Tjimmaman och Brö-
man. De hade sitt tillhåll liksom varslans men för
det mestta hos en bonde i Brömansbygden. Till dem
slit sig ihålland Lapp-Olaus Hakom. (Lapp-Olaus var
storbonden Ola Larsson i Slagesnäs.) De sluto överallt
i gården, på en del ställen mycket, på andra mind-
re.

De vore hos Jöns Mattson i Brömans-
bygden en natt. När de åtik sig riktigt måtte i skaffe-
riet, förgade de på allra. Kistorna öppnades, och
vad som fanns i dem tog man. Nu på gården
fjämmande friga var dem behjälplig. De logo bl. a. en

2990

historischerl, som int därför tillades på en åker i Rösjö, och då igenkändes; de par störar hade de fått, men dessa tillades på morgonen uti på gårdsplanen.

En gång skulle Sven Bom (Sven Persson i Bonnarskorps) gå till en avlägsel belägen lada, som han hade. Han såg då tydligen några och hörde de andra, varför han genast gick hem. De hittil tidens till på Bonnarskorps ägor vid Tjärhallarnas, belägna i ulmarken mot Ryds ulmarker till. Vid dessa hallar hade snapphanarna i form tidig sitt tillhåll, belägna som de är i denna mest eländiga olygd.

En natt vore tjurarna hos Perssons son på Rösjö gård. De gingo in i rummet, där Perssonen lag. I bron, att det var en ar snörma, yrkade han: "Jasa, det är du Pelle." När de i en hast lagt Perssonens klocka m.m. avlägsnade de sig springande.

2990

Mäns - Sven i Hassleholm hade varit
i Karlshamn och sålt brännvin för flera lura rik-
daler. När han kom hem hade han pengarna i en
kommare på ett mindre bord och värde ett kola-
fats över dem. Om natten varo tjurarna där. De vände
upp och ner på allting och logo en hel del, men
pengarna hittade de inte.

De natt varo de till Thomas Ros-
marssons i Norrås och logo en del, men de blev skrämda
och försökte så till Björkefall till Ola Sonessons
där. Gårdsvärn skrämda dem emellerstid, varför de ej
rägade sig fram utan gingo till grannen, Ola Wils-
son, där de även blev skrämda och möste avsnappa.

Från alla de ej ville arbeta ordent-
ligt, blev de dömda att sitta på "Kalleboda sätte" (=
ljungspalten i Jämshögs kyrka) om söndagarna. Man
de sätta bana och skrallade och skramlade med län-

7
karna och störde på så sätt predikningen.

En rik man, f. d. bonden Håkan Brånn (Håkan Nissesson i Brånnarebygden) hade många pengar innan på sig, vilket tjurarna hade reda på. De gingo dit en natt och ville bringa honom allt ut. Lämna dem, men han vägrade. De drogo då ut Håkan och drog honom och hollade allt sl. ihjäl honom, och en av dem strökte halsenden av en kniv längs halvren på honom, men han vägrade likaväld att utlämna några och förklarade sig ej ha några. Tjurarna tog en del annat och började hugga föndar en kista (denna kista förvaras än i Väghult, och hydliga spår efter ythugg syns än.) just som de började hugga i kistan, kommo Håkkans grannar, och tjurarna sprungo i hast sin väg. Några pengar fingo de ej. Håkan hade haft pengarna gömda i en skenkällare-mur, men enas sedlarna ville böja allt möga, hade

2990

2990

han hafft dem inne och förberedt dem på så sätt, att han lagt dem emellan bladen i en bibel varje sedel förs sig. Tjurarna visste detta och sågo i bibeln, men till att kyrka hade hakan startat fört åter placerat pengarna i skummen. Bönderna i Bråmmarebygden och Slagessnäs kommo då överens om att de skulle göra allt för tjurarnas gripande. Innan ene av Bråmmarebygdens bönder, Larss. Nisse, lovade, att medelst tralldom förläta tjurarna. Larss. Nisse var hemma och läste, och bönderna gingo in för att få tag i tjurbandet. Tjurarna hade gett sig i väg nördet, men när Larss. Nisse läste, blev de förvillade och gingo in i en gård i Mörsköft och frågade, var de befanns sig. De gingo så tillbaka, och bönderna logo dem vid Slagessnäs "back". De hade blivit så förvillade av Larss. Nisse läsning, att de sammatt öres Trårau (mellan Rönös och Mörsköft) rike mindre än fem gånger. Då hakan smarre

2990

Frågades, hur han kunde vara så kallblodig och ej
villanra pengarna, när han hotats på så fäst, för-
räder han, att det ej varit någon fröjd att leva, när
han - gammal som han var - ej hade några pengar
att leva av.

Lilja, Timmerman och Bromman blev
så hänklade och döpta i Karlstorona. Balmannen Karl
Björkeman från Björkfäll, en deras gode vän, hade häf-
fat dem, och de hadde sagt till honom: "Hälsa bönderna
där hemma, att vi komma snart ut, och då ska
vi rensa gårdena!"

Balmann Laj från Bonnarsborg
var valtare vid hänkeliet, och tjänarna sade till honom,
att han skulle gå till Mörrums bro och under valort
på ett visst ställe lyfta på en lås öfen, där det var
massor av pengar, som stälts i Småland. Laj gick
till Mörrums bro, men som valortet gick över den

anvisade stora, varo prugarna förlorade. Linköping
hade de förmått eller också bortspolats.

Prugarna sätts i häkche i mån-
ga år men kommo så ut, man vände aldrig ifer
till denna orda.

Lilja och Gunnarsson rörade
sä posten i Linköping. I den denna trädgård blev de
då avrättade.

2990

2990

Till historien om Åke-Käll

Åke-Käll hade i sin tjänst anfört en smed från östra Småland, som hette Tull. Då Åkes fjärd tjänade en piga, som hette Ingeborg. Tull och Ingeborg gifte sig och fingo ett torp i Källboda invid Åna vägen intill Bråhults gräns. Ingeborg var hemma och ställde torpet och dagsverkade hos bönderna, och Tull gick omkring i byarna och smidde och kalade. När Tull var borta, visades Åkes yngste son, Sone, rått mycket hos Ingeborg. Tull visste om detta men förlis ingen. Tull gjorde åt förhållandet. Tull och Ingeborg hade sex syskoner: Gustav, Kalle, Petter, Ingvar och Jan, och det sades, att Sone var fader till de flesta av dem. Det levades ett förfärligt liv till Tulls. Det sam-

2990

lades svar dryckeslag, och Tull, som var spelman, spelade, och där dansades och sågs och drögs. Dåförläggas Tull och Ingelung, för att sone halldes där, när Tull var borta. — Tull var en ubräckt smed och härdad eggjärn bra samt gjorde fräskogjordar och sön. Han arbetade mycket för Åker och sedan för Björn samt för Åke Larsson i Tuleboda och Erik Hansson i Bråthult. Han och Karin förede alltid ett vilt liv med varandra, och som en egendomlighet kan nämnas, att när Tull dog den era dagen, dog Ingelung dagen därpå. Det troddes att Tull var Åkes begravning med stöld etc. tillhörde hans liga, eftersom han ej var riktigt säker, ty där han visades tog han alltid nagog.

Släktregerister över Åke-Källs släkt.

Åke-Käll:

Björn
(jörn-Käll)
nde i Källeboda på
Fö-l.

Ils (Björn-Käll-Nissa),
torpare i Nyckhult på
Fö-läset.

Eu dotter, gift
med torp. Ola
sson i Skäkmila
Mind. Tella-Ola).

Ola (Käll-Ola),
bonde i Rosshult,
dog ogifft.

Eu vänka son,
Gästmannen
Hilcan Orman,
Bröllops. Modern
kallades "Platta".
Hamman från Rosshult.

Sven, dog
i hägeld
mycket ung.

Sonre
jordbruksarb.
i Källeboda.

Hanna,
gift (o. 1802) med
vonden Sven Åke-
son i Farabol (Åke-
sven).

Ola Sonesson,
torpare i Kämnashult.

Ola Olson, (Käll-
Ola), torp. i Kämn-
ashult, dog på Ryro-
hults äganderomstum
för 7 å 8 år sedan.

Sissa, gift med
nämndemannen
Ola Häkansson i Farabol
[Se nästa sida]

Skriv endast på denna sida!

Sven Svensson, Rörvik, Rossvik, Oloens-
vallshult o. Källeborum. Gift m. en dot-
ter f. riksdagsm. Nils Häkansson, Källeborum,
fader f. Käll XV. [Se nästa sida.]

2990

Sissa, gift m. Ola Häkansson, Farabol.

Ola Olson, bonde i Råshults socken
ungefärligen 1870, gift med Bengta, dotter
f. Ola Larsson, född i Råshults socken, bror f. Matts
Olsson i Måns-
n.).

iga, gift m.
med Nils Olaf
ugesson, döde,
lyftade f. U.S.A.

Nämndem.
Olof Häkansson, Farabol; död.
ungefärligen 1870, sedan i
Ulsaboda.

Håkan Olson, Sven Olson, Karna, Hanna, gift
bonde i Kara- gift m. m. nämnde.
Farabol, Landa- boda. Bar. vonden Ola
lingsman. nu i U.S.A. Olson d.y. man Ola Hä-
kansson i gift m. Sven, Johan, En dotter
i Farabol, Brämmare. Råshults, gift m. en
flyttade f. U.S.A. Råshults, bonde
bygden. Råshults, bonde i Råshults och
Härnösand, nämnde. man i frameti-
ende bondeadskötet.

Sven Svensson,
Rörvik m. fl. garder i
Urbults socken.

14

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2990

flera barn, bo-
ende i Småland.

Ola Olson Håkan Olson, Hanna, Bengta, August,
nämndem. nämndem, gift m. gift m. Per olo
Brämmarebygden. Stuge. nämnde. sondra
Vilshult. man Ola Lars Olson, Lima ar.
Olsson i Härnösand. rest f. U.S.A.

Nämndem.	Olof Häkansson,	Aina,	Hanna,	Karolina
Olof Häkansson,	Farabol; död.	gift m.	gift m.	aflyttad
ungefärligen 1870,		Hug. Johnson	Karolina	f. U.S.A.
sedan i				
Ulsaboda.				
	i Farabol, född Svensson i			
	i Växjölaryd, Farabol, sedan			
	nu i Malmö			

Givet endast på denna sida!

Släkteregister över Håkan Olssons släkt.

Håkan Olson
inflyttade från Höinge och inköpte
3/16 mhl. 120 (2) i Farabol år 1705.

Ola Håkansson
bonde i Farabol.

Håkan Olson, q. m. Kerska
Olssdotter. Han var bonde i
Farabol f. omkr. 1830, s. s. ja-
gare.

Ola Håkansson, bonde i Farabol,
nämndesun. Gifft m. sissa sorns-
dotter, dotterdotter f. Nell. Näll.
O. s. var född år 1800 o. dog på 62-f.
(förs. nästa sida)

En dotter, q. m. bonda
Ola Brugesson i Karabo-
lo, son f. Brugh Tuge-
mansson där.
(förs. nästa sida.)

En dotter,
q. m. bonda
Ola Ollsson d. a.
i Farabol.

Ola Olson d. y.
bonde i Farabol.
q. m. sin hustru
Karna, dotter till
Ola Håkansson,
anflyttade f. Kurnike.

Ter Olson, bonde i
"Eleemala", kallades
"Pelle - Pelle" q. m. sin
hustru Nilla, dotter f.
Ola Brugesson. Nu i Kurnike.

Skriv endast på denna sida!

Jon Olson
bonde i Brugis.
Söder, upph. f.
Håkan Olson hustru
i Karaboda. Ola Olson

En dotter,
q. m. sin hustru
Håkan Olson hustru
i Brudboda.

2990

forts.

Ola Håkansson

Ola Olson, b
onde i Kämpers-
lla (1850-1870),
n. Bengta, dotter
Ola Larsson i Kom-
rkhalla.

inga, g. m. Nils
Bengtsson i Holje,
lyftade f. Amerika

Håkan Olson
i Farabol, Länds-
lingsman.

Eva Olson, b
onde i Karab-
oda; barna
i Amerikien.

Karina Hanna
g. m. Ola
Olsson d. p.
i Farabol, Ola Håkan-
son flyttade son i Brämma-
t. Amerika rebygden.

En datter f. Håkan Olson.

16

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2990

Ola Olson, Håkan Olson, Hanna, Bengta Aug., Per
nämndem, nämndem, i g. m. Ola g. m. Lars o. Anna
Brämmarebygden. Holje. Olson; Olson; Vilshult. Månastigen
Vilshult. Månastigen flyttade t. Amerika.

Olof Håkansson, Olof Håkansson, Anna, g. m.
nämndem, far-
bröl, m. i Tulse.
söder.

Bor nu i Malmo
bol, sedan i
Norrbyholmt.

Färabol, död. Hug Johnson
i Färabol
Hug. Jönsson
Karolina
g. m. Knudl. aflyttad
Hug. Jönsson
Bor nu i Malmo som i Far-
t. Amerikien.

Håkan Olson,
onde i Karaboda,
sladre farvor,
de ell sönk bibli-
ke; g. m. sin kusin,
ller f. Ola Olson.

Ola Olson
bonde i Bengtsboda,
g. m. sin kusin, kus-
sin, dotter f. Ola Ol-
son i Farabol.
(se nästa sida!)

En datter
g. m. Ola Erik
son i Karaboda.

Villa g. m. sin
teurin Per Olson
(Pella-Elele)

En datter, g. m.
Jöse. Käll; Källbo-
da, Lönsboda.

Bengta, g. m. ländslingsm. Julius
Håkansson, hufvudsgod.

Hug. Jönsson

Håkan Håkansson f. 1862,
bonda i Karaboda, + 1902,
gift.

Bengta, g. m.
bonden Nils
Nilsson i Käll-
boda.

Anna T. Nils +

Skriv endast på denna sida!

2990

Ola Osson i Bringleboda.

Håkan, bonde i Bringleboda, f. 1856, död i Amerika.	Per. f. d. bonde i Bringleboda, f. 1859.	Olof, g. m. Ida Osson. Bon- de i Bringle- boda, f. 1866, död 1930.	Lars, Bringleboda f. 1868.	Kerslin, g. m. bon. Sven Ola. Osson i Tomakulla.	Bengta Anna
3 barn.					En dotter, Lina, g. m. bonden Sven Jonsson i Tomakulla.

Om några av Håkans medlemmar.

Den äldste kände, Håkan Osson, inflyttade från
Göinge och intesjte d. 29 okt. 1735 för 355 Riksdaler Kron-
daler $\frac{3}{16}$ mfl. m:n 120 (m:n:2) farabol av bönderna
Gösch Nilsson, Gärsgöb och Sven Måansson, Tomakulla.

Hans sonen, Håkan Osson, som var bonde
i Farabol från slutet av 1700-talet till omkr. 1830, var

2990

en väldig skytt. Han var en stor hundrån och hade ej mindre än fyra hundar. Hans båske jaktkamrat var bonden Lars Jonsson i Brämarebygden (fader till Lasse-Nisse). När Håkan Olson var av och jagade, hade han en hund i köppel med sig. När drivhunden hade hittat ut sig på drivet, släpptes så den hund, som han hade i köppel, på villebrödet. Håkan Olson jagade helskt varg och råv. Han kunde ibland om vinterkrana vara ult på jakt hela veckor i sträck, utan att familjen visste var han fanns. Rätt som det var, kom han med god fångst. — En gång var han på jakt, och vid Stamps i Björnefall råkade hans kärna hund gå ur i en klyfta, och eländigt, som det var, så kunde han inte komma ur. Håkan Olson bar mat till honom under vintern. Få våren skulle Håkan spränga en sten för att hunden skulle komma ut, men det var sig inte bättre än att hunden dog, när skottet gick. Håkan sörjde honom mycket.

Håkan Olssons dotter var gift med bon-
den Ola Bengtsson i Karaboda. Dennes fader hette
Bengt Ingemansson, och han härlkammade från en
under Karl XII:s krig inkommen farfar.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2990

Släktregister över den släkt, som Ola Jönsson
("Ola-Bor") i Månasken tillhör.

Måns.

Erik Månsson, bonde i Komparekulla
eller möjligen i Månasken.

Lars Eriksson, f. omkr. 1750,
bonde i Komparekulla.

Ola Larsson, bonde i Komparekulla,
m. Lissa Månsson fr. Källboda, dotter
Mårse - Käll.

2, bonde Bislycke	Jöns, bonde i Gränna.	En dotter, g. m. bonden Jöng Nilsson i Karaboda.	Bengt g. I m. Ola Ols. son fr. Karaboda, bon- de i Komparekulla
2	?		

ils, de i vagö, måla, nödendem. fjöle i anlädi	Ola, bonde i Hemminge. måla, nöd- endem. hem- anlädi	Måns, konstnär, bonde i Karaboda.	1860-70, ♂ m. Ola Ericsson, bonde i Karaboda.
		Kyrkebolls kyrka.	En dotter i första giftet, g. m. N. Olof Bengtsson; förflyt- tad till Skriv endast på denna sida!
			En dotter i första giftet, g. m. N. Olof Bengtsson; förflyt- tad till Amerika.

Masse Larsson

Ola Larsson,
bonde i Månasken,
ännundman m. m.
m. en dotter f.
Ola Larsson i Slages
v.

Thomas Larsson,
bonde i Tomahult,
dog ogift.

Lars Larsson,
bonde i Skanörp,
dog ogift.

Jöns Larsson, bonde i
Bommarsbyg, nränndem.
m. m., g. m. en dotter f.
Jöns Larsson i Släusmåla.

Ola Olson,
bonde i Måna-
nen, g. m. en
dotter f. Ola Karl-
son i Slagernäs.

Måns Olson f. 1859,
bonde i Slagernäs
för nu i Väshult.
Lars Olson,
dog som ung
student.

Måns Jonsson,
aflyttad f.
Kvarnka.

Sissa Jonsson,
aflyttad f.
Kvarnka

Brygga, g. m.
bonden Nils
Olsson i Bommarsbyg.

Ola Jonsson ("Ola-
Bro"), jordbr. arb.
i Månasken och
på flera andra
platser, t ex pote-
man.

2990

Den Rönbeckska släkten.

Jöns Larsson, bonde i Rönn.

Bonde Jönsdöchter.

Jöns Rönbeck,
f. 1685, kyrko-
herde i Halmstad,
präst över Örebro,
död 1740.

Mattias Rönbeck,
präst i Ystad,
död 1774.

Abraham Rönbeck,
kyrkoherre i Lång-
stänga. Död 1794.

Per Jönsson, bonde
i Villarumma.

Huders Rönbeck,
präst i Sjöarp.

Samuel Rönbeck,
präst i Gärdslötsga.

Bu son präst i
Ljungby o. Gualöf.

Carl Rönbeck,
hilf. pastör i
Järlesta år 1800.

Hanna, q. m. bonden
Jöns Olofsson i Jämshög.

Simon Jönsson, bonde
i Jämshög, kyrkoherde
omkr. 1800, q. m. Anna
Mattsson.

Thomas Thomasson i Rönns

Nils Thomasson i Rönns

Ragnar Thomasson,
Skryt endast på denna sida!
Norrbott

2990

Nanna
givnades
som gift
i en annan
familj.

Lars, bonde
i Villarumma
från 1860-70-80-t.
Håkan Brings
son i Väg-
hult.
(Se nästa sida!)

forts.

23

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Ett arhant till F. Per Jonsson
i Gillaröra, q. m. Ståkan
Bengtsson i Väghult.

| Per Rönbeck f. 1823,
kyrkohärde i Kyrkhult
1866 - 1895.

en doppf.
q. m. sonden
Wallis Nilsson
i Väghult.

| Gabriel Rönbeck Lydia, q. m.
agronom, bonde prästson Nils
i Kyrkhult.

2990

Rönbeckska släkten var under 1700- och 1800-talen sockenens största och vidast utgrenade släkt. Släkten fadern, Jöns Larsson dog omkr. år 1704 och jordfastes av prästsonen Söderqvist, ektares han var så svag, att han måste sitta på en stol framför altaret, när han förrättade jordfästningar. — Jöns Larsson och Bohel ligga begravna under golvet i Jamshögs kyrka. — Prästernas namn, Rönbeck, är taget

efter gården Röan. - Kyrkoherde Per Rönbeck i Kyrkhult
tog detta namn efter sin moders släktingar, som omkr.
150 år tidigare tagit samma namn.

Jöns Rönbeck, som var kyrkoherde i Malmö,
var en tid i fängenskap i Danmark, bortförd av Tordens-
kjeld.

24

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2990

Pagnar Thomassons faderns släkt.

Thomas Holgersson Ulfstrand,
som till Jöns Holgersson.

Thomas Thomasson.

Hela generationen, som
inte harit skända.

Olaus Thomasson, född på
Västerlötens gård i Skane.

Jöns Olausson, bonde i
Jämshög, q. m. Hanna Persson.

Sinon Jöansson, bonde i
Jämshög, hylekorvad omkr. 1800,
q. m. Biril Malleson.

Jöns Simonsson, bonde i Jämshög,
q. m. Hanna Simonsson, dotter f.
Gönden Sven Larsson, Rönäs.
(Se nästa sida!)

Skriv endast på denna sida!

Thomas Simonsson,
bonde i Rönäs, q. m.
Kerina Grönberg f.
Vishult (Se nästa sida!)

2990

Jöns Simonsson

Ever Jönsson,
bonde i Järnhög,
borrvarde i 60 år
in 1856.

Lars Jönsson,
bonde i Rödult,
häradsdomare.

Bengt, f. bonde
i Rödult.

Per Jönsson, Hanna,
handl. i Höje. g. m. näm.
denamn

A. Holmerby, Väglund.
fräst; Skara,
död.

Thomas Simonsson

Thomas Simonsson,
bonde i Rosås, nämndem

Nils Simonsson, Sven, Ola, Thomas
bonde i Mörbo. tukt.
vicks i Knutte.

Olof Svensson, Nalle Svensson, Elsa,
bonde i Rödult. Rödult.

g. m. Jöns
Esson i
Järnhög
i Järnhög.

Blise,

g. m. hand. bonde i Härslö-
v. Bengtsson tukt; nämndem.

Olof Svensson,
f. d. bonde i
Härslöv, näm-
neman.

Sven Olson, f. d. Ragnar Simonsson, Elsa, Helga.
bonde i Härslö-
v. Mörkhult

Psalm nr. 487.

Om man slår upp i psalmboken nr. 487, så slår då' i somliga psalmböcker: "Elsa Andersdotter", i andra: "Åkeåns förfallare" o' i andra åter: "Ådante översättning". Enligt traditionen skulle Elsa Andersdotter ha bott i Häringbygden i början på 1600-talet. Hon hade fått ett barn o' fad' hū' på barnet. Därpå kom hon i häktet. När hon kom ut därv från o' rävhade konna, hade hon förtat o' diktat. O' hon svarar upp då' ja' ett tyrkenskrift, i därpå kallas det "Närrvisan". Då' i samma släkt på Brinnolinjen, som har gården än, o' den som nu har den heter Åsa Sundström d.y. Den som berättat detta för mig är född på gården. Han heter Anders Håkansson o' är blod.

2990

8 Blekinge, Kyrkhult
uppl. 1920 av Elm Jeppesen

28

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Pesten 1710-1711.

2990

Stammodern för den Rönbeckerska
släkten hette antingen Babel Jönsdotter eller Babel
Larsdotter. Vilket sinn är väldigt jag inte, men
jag har, att det förra är rätt. Om henne berättas
det, att när pesten härjade här, även 1710-1711, var
hon ångra och bodde i Rönn. En dag kommo två
vikkändla barn till henne. Hon gick bort till ett
skåp för att ur dessas innehåll ge dem varsin lit-
mat. De frösunnno då, ty det var två änglar. In-
nan de gingo skyfflade de frappan ren, men st-
pade där ej. På granngården vore de också, men där bö-
de skyfflades och sopades, och där updogo alla i pesten,
under det att endast ett par dogo på Rönn.

Skriv endast på denna sida!

Slagessnävman

Slagessnävman är diktad av en torpareänka, Anna-dissa Johansson i Ronäs på 1850- eller 1860-talet. Jag har fått den av Isberg i Slagessnäv, då han säger, att Ola Olson ("Lapp-Olaus Ola") blev förfördt på Grönemåstaren dömd till 15 års fästning. När han så valjamat detta och skulle släppas förl, slog han till växten, vilket också anfyndes i rättegången. Detta slag fingo han 5 år, varför han satt inne i sammanlagningslokalen i Isberg säger vidare, att i häng mygg var inbrändt L. F., vilket bebygdes linslidspänge. Far säger emellertid, att han kände sig bra i fängelset, så att han blev bevisad efters 15 år. Ola Olsons fästning kunde sätta och var från Björkefall runt resko efters mordet till Danmark.

2990

2990

Som följer med mig till sjö och strand,
där står min lilla båt!

Pack sedan mig din högra hand!
Och sedan skiljs vi åt.

Pack sedan mig din svarta hand,
och handen lossas av.

Jag aldrig dig förglömma kan,
förrän jag laggs i grav.

I Jämshögs socken är jag född,
i Slagessnäs gård.

Till Malmö fästning är jag dömd
i all min levnads ås.

När så jag till det öde kom
allt man las och kom,

där sände en man bakom en dörr,
som ofta vred sig om.

Och skratt därpå ett slag han fick,
så han fällt jorden föl.
Han saade då: "Jag alrycklig var
den dag jag skapad blev.

Ny bälte är i Danmark
på en fri fot att gå
in att sitta inom hår och bom,
där svärd och salalar står.

Om ödet är bli alltför långt,
och jag skulle döden dö,
då får du aldrig glömma fort
att bedja gott för mig.

2990

2990

När sorgen klappar på mitt bröst,
 och hjärkat ångestigt är,
 då tänker jag på vännen min
 kille, om jag var där!

Ja, litjan vänter på grön äng
 allt i svartan mull,
 men kanske innan årets slut
 så är hon rycklad bort.

Nu sluter jag min lilla sång.
 Farvår, min lilla vän!
 Jag ønskar dig på domedag
 till rum i himmelen.

Ofler avjämat dräff blev Olasson en
 präktig konde på sin faders gård i Slagesnäs.

2990

Visan om städpartiet.

Så början av 80-talet hade di
 anordnat ett släppark i Kyrkhult; o' sen hade dā'
 drojt så länge, att när släpparket var, va' suon nás-
 tan väck. Di körde från Kyrkhult te Härnäs. Då
 skulle di roa sig. Min far o' hars bro, Sven Thomass-
 son, hade varit i Hemajoö med red, o' di hade ragn,
 o' di mötta dā' här släpparket. Medarna gnisslade i
 dā' skerke. När di kom hem svarar Sven Thomasson
 detta:

Det var ett däsigt väder,
 och dimman föll till mark.

Så ragen syns slädan
 i vallen som en ark;

2990

för slådan hästar magra
sig släxa genom dyn,
i slådan flilen fagra,
så sätta sockargrym.
Men baleom dem på bokern,
där satt en karoljer,
och hundret i rockern
han hade dragit ner.
Så såg det ut det hela,
när det drog mig förbi.
Tungt dock, när det skulle fela
suo i ett slådparti.

2990

Beskrivning av en gammal väg.

Kyrkhults socken har ej alltid haft samma utseende som nu. Detta gäller på alla områden men ej mindst i fråga om vägarna. Från de äldsta små gångstigarna ha röra varande vägar utvecklat sig. Från början synes denna del av Jämshögs socken haft sin huvudsakliga utväg och förbindelser söder ut och endast obetydligt åt andra håll. Dels på grund av utvägen till hav och hamn, dels på grund av administrativa förbindelser ha förbindelserna gått över Jämshög. Det var också givetvis betydligt lättare att anlägga en väg i norr och söder än i öster och väster på grund av åarnas och bäckarnas belägenhet. Någon förbindelse med

Karlshamn synes från äldre tider knappast ha förekommit. Den stora och mäktiga Nörrumsån var ej lätt att förforsa, därjämte tillhörande jn Jämtkägs socken Villands härad och Skåne.

I början på 1700-talet hade Hörseby bruk kommit i händerna på några holländare, som beslutat att flytta brukets hamn till den nygrundade Karlshamn. Tordenskjell anlade den väg, som går från Forskarp upp mot Dalbacken över Ringamåla till Ryd och vidare till Luröby, och som efter dem ånum kallas "Holländarvägen".

När de nya Jämtkägsborna förvarvade detta, varo de ej heller sena att akt anlägga en ny väg, och detta var den första som genomgick norra delen från öster till väster. Den utgick från Dalbacken, och över bron vid Skarpa försätts den till Hallandsboda och Härmås, och slutat vid

2990

2990

om Hejeliden gick den upp mot Kärrjomala och
över Karamila till nuvarande Hans Håkanssons gård
i Röshult och fortsatte över Käringbygdan till Finsboda
och kom så ut vid Sällströms smida i Kyrkhult och gick
så vidare västerut. Det var en egen däravande forthal-
landen den väg, ty på den kunde man fära med vagn.
Det skall ånnu synas spår efter honom.

I Bommarstorp bland arvslöne lä-
radshornaren Masse Larssons efterlämnade papper
fanns ett, som talade om denna vägs tillverkning, och
i detta stod bl. a.: "Tack var denna väg hava kall-
bramnsbrarna kommit i den mest angenäma för-
bindelse med den skogrike Västhults härdling, och
de som inlagt ståpta främjänken därvidlag ha varit
väl försändlige nämndenamen Bengt Ingemansson
nr. 64 (= Kärrjomala) och Karl Hansson, nr. 112 (= Ronås)."
Vägen skulle ha blivit färdig 1742.

Traditioner om skifte.

Vid de enskiffförälningar, som i början av 1800-talet hölls i de flesta byarna, gick det inte alltid fullt råbrott till. De som skulle sig väl hos förälblingsmännen kunde få önskade områden och laga lator dessa områden åsätta. Detta gällde särskilt de olika byarna mellan som och åsarna i byarna Södermellan. Mer iögonfallande är detta bråkvisa mellan Ebbemåla och Ulvaboda-Fogelboda-Julanäs. Varje jordägare, som hade något egendigt rårdet, sago Ebbemålaborna, och grannerna fingo gå i brot hvar som helst för deltagarna. I ett åttundels mantal i Ebbemåla kommer omkring 250, i Ulvaboda omkring 45, i Fogelboda omkring 75

2990

2990

Inl. o.s.v. Det är givet, att missnöjet över ett dylikt handlingsållt blev stor. När därför prosten Öller i Jämshög höll en predikan på 5. Henars nö i Hökensås, som är beläget på Ryssagården bort mot ells vid Kräppmåla väg, framfördes starka belägningar mot Lantmålaren. Prosten Öller förklarade sig själv i sakten ingenhet berätta givit, men manade Lantmålaren, som trotsigen själv var närvärande, att vid vägångsstakningen döma rätt. Han sade: "Döm rätt, ty du dömer aldrig mer!" - Lantmålan domde vägången, som den nu är, ty sågmen formulerar, att ägaren av Ryssagården skänkt honom silver. När Lantmålaren slutat förrättningen i Hökensås, skulle han vila tillbaka till Kallekrona, men hamnade längre än till Hölby, förrän han förs av hästens död. Öllers spådom ells hodelse gick följaktligen i uppfyllelse. — Sågmen formulerar,

2990

att ännu kan man under mörka kvällar och nätter hörta, hur tankmästaren rider omkring i glesa måla skogar, och tydligt förmuntras där, hur mälskenor drages utefter marken.

2990

Om grävorna mellan byarna.

Grävorna byarna emellan ha i frma
tider ej varit desamma som nu.

Som ägde Rönas hela norra delen av
Björkfäll och gränsade således till Fällshult. Från
söra delar av Bråmarchygden hörde till Rönas. Hur
dessa kom till Bråmarchygden berättas, allt ett år
på 1400- eller 1500-talet hade Rönas missväxt,
men Bråmarchygds bönder hade gott om mjölk,
och villeft Rönastora ha bekommo en del och i stat-
het utlämnade en del ägor. Då dessa ägor fanns
en nu odlad mosse, fört därför, som är i dag
tillfölje detta byte - kallas "Mythrijan".

2990

Unde ett nödö i 1400-talet sätts
de brökstorp till Bonmarstorp för en fast bröd ett
jordområde, som än i dag kallas "Brödskäret".

Och på gränsen mellan Ramne-
mila och Komperskulla ligger ett leårv, som kallas
"Fräckorran" (korra = ett mindre vattenrikt leårv), så
kallat emedan det fräckades länge om vilken ar byggen
na det skulle tillhöra.

2990

Enligt nu förlorda gamla papper
gingos de nuvarande gränserna mellan Gaslunda
och Bomarsborg ut den 1 maj 1499 och mellan
Kompirskulla och Rannemila år 1449.

2990

Vargör Skallmörde fälls då tio år ägo.

Tå 1200-talet hade kungen sätta en
landmåtar, som hette Hedenvä, till denna ort för
att gå ut i vissa grävver byarna emellan. Om denne
Hedenvä har det berättats en hel del historier bl.a.
Vid denna tid ågdes Skallmörde av en kvinnan. Hon
hade inte mindre än 18 hundraber. Till henne
sade Hedenvä: "Om nu ger mig några av dessa bi-
lockar, skall min far få många ägor, hon skall få väg
till sitt hem." Kvinnan var belagd i nuvarande Grannus
kull. Kvinnan sade: "Vem är du? Jag behöller mitt!" -
Hon fick ej mera utan mindre ägor, än hon hadde, var
för Skallmörde blev sckunns minsta gård. Grannus ägor
gå alldeles in till husen i Skallmörde.

2996

Per-Nilsa-gården i Ekebymåla.

Per-Nilsa-gården i Ekebymåla var i den äldre Per-Nilsa-släktens ägo från äldsta tider. Gårdens första ägare av släkten hade bekräftat den samma sätet giva tillfölje utmärkelser i hörn. När ellers var obekant. - Döre och vid enskifftet vore samtliga Ekeby-måla-gårdarna belägna på Olea-gårdens ägor mitt för nuvarande gården just under denna Kräppmåla-vägen. - Gårdarna var kringbyggda till skydd och hjälps för varandra, när fara var i färde. - Samtliga dessa äldre bönor var också genom gifte och ingifts nära släkt med varandra.

2990

Bommarskorp.

Frö kmma, Regnild, som hade
Bommarskorp och sålde det 1682, ägde också fullt
hela byn. En lika del därav ägdes av en bonde som
hette Björn Olson. Han bodde vid Rajlogålen. Någon
odlad jord hade han ej utan endast ställer och beke
i form av hagar o. s. Hos denne Björn hade Skapp-
hanarna sit tillhåll.

Snapphanarnas ledare i denna
ort hette Ola Björnsson och var från Holje.